

Základní škola a Mateřská škola Liběšice

Plán EVVO pro školní rok 2022/2023

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

„Příroda není místo, které bychom měli navštívit, je to domov“
-Gary Snyder-

Environmentální výchova a osvěta

Environmentální výchova znamená budovat citlivý a aktivní přístup k životnímu prostředí, lidem, společnosti a naší planetě Zemi. Klade důraz na ochranu životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů. Pomáhá získávat konkrétní poznatky o člověku, přírodě a jejich vzájemných vztazích.

Prvky ekologické výchovy prolínají celým výchovným působením, tím rozvíjejí a upevňují mezilidské vztahy, citové vazby k přírodě, estetické vnímání, vyjadřovací schopnosti ve vztahu k prostředí a napomáhají vytvářet hygienické návyky. Seznamuje s problémy lidské civilizace a vede k ochraně a úctě živé i neživé přírody.

K aktivizujícím metodám, prostřednictvím kterých se děti seznamují s okolní přírodou, patří přímé pozorování přírody, rostlin a zvířat při vycházkách, pobytu venku, na zahradě, v lese. Děti přicházejí do bezprostředního styku s přírodou a okolím, zjišťují její vlastnosti a svými smysly získávají prvotní zkušenosti, v návaznosti na posloupnost ročních dob.

Environmentální výchova učí děti chápat přírodní zákonitosti, vnímat svět kolem sebe a vede děti k řešení problémů týkajících se životního prostředí.

Obecné cíle environmentální výchovy:

- potřeba kontaktu s přírodou
- schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím
- citlivý přístup k přírodě
- utváření postojů a vlastních hodnot k přírodě

Dílčí cíle:

- seznamovat děti s místem a prostředím, kde žijí, vyhledávat kontakt s přírodou, trávit v ní volný čas
- zapojit do aktivit a činností prospěšných pro utváření pozitivního vztahu k přírodě, vesnici, naší planetě Zemi a sounáležet s ní
- vést k základnímu povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitostech, proměnách a vývoji
- vytvářet příležitosti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit současně
- vést k utváření životních postojů, zodpovědnému chování a jednání vůči přírodě, směřovat na cestu ekologického myšlení
- vést děti, zaměstnance školy, rodiče k aktivnímu třídění odpadů, šetření energiemi
- navázat na aktivity a zkušenosti z předchozích let

Environmentální výchova vede k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Děti cestou zkoumání, pozorování a objevů získávají základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky. Dosažené výsledky jsou motivující.

- rozvíjejí u dětí schopnost přemýšlet v souvislostech
- podněcují k zapojování a používání všech smyslů
- napomáhají emočně vyžrát

Kompetence k řešení problémů:

Děti si všímají změn ve svém okolí a tyto poznatky dále využívají.

- k analýze hledání vhodné cesty, jak vyřešit stávající problém /kritické myšlení/
- k analýze svého rozhodnutí, zda je správné

Kompetence komunikativní:

Děti jsou vedeny k rozvíjení komunikativních dovedností.

- neostýchají se požádat o pomoc, radu kamaráda nebo dospělého
- učí se formulovat myšlenky a vyjadřovat srozumitelně
- naslouchat a využívat informace

Kompetence sociální a personální:

Pomáhají dětem uplatňovat základy společenského chování.

- učí se spolupráci a hře ve skupině
- podněcuje k rozvíjení diskuze

Kompetence občanské:

Rozvíjejí u dětí základy pro plánovanou činnost a organizaci.

- děti respektují a vnímají naše tradice, zvyky
- zajímají se o kulturu a historii
- seznamují se s ekologickými souvislostmi, přírodovědeckou taxonomií a environmentálními problémy naší společnosti
- učí se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany životního prostředí

Kompetence činnostní:

Děti jsou vedeny k péči o své zdraví a ochraně.

- rozpoznat své slabé a silné stránky
- k výsledkům své pracovní činnosti přistupovat zodpovědně

SWOT analýza:

Úspěšná péče a akce ve školním roce 2022/2023:

- celoroční šetření energiemi v prostorách MŠ
- udržování školní zahrady
- akce úklid školní zahrady zaměřená na sběr bříзовých větvíček a shrabování listů
- dopolední vycházky do lesa
- vycházky do okolí MŠ, pozorování změn v přírodě v průběhu roku
- „Naše vesnice“ - vycházky do okolí
- průběžné třídění odpadu
- sběr podzimních plodů pro zvířata – kaštiny, žaludy
- hravé dopoledne s dětmi v rámci třídění odpadu, součást vzdělávací nabídky ŠVP
- péče o ptáky na školní zahradě
- výroba krmítka pro ptáky na školní zahradě, motýly (pítka)
- péče o bylinkovou zahrádku
- EKO dílny s přírodním materiálem „Vánoční tvoření“
- jarní květinová zahrádka v rámci pokusů se semínky
- sezónní tvoření z přírodnin s dětmi, přírodní mandaly
- aktivity zaměřené na „Den Země“
- netradiční dny ve školce „Výprava do pohádkového lesa po stopách Duhového sluníčka“
- „Dary Země - Jablíčkování“ -
- „Vynášení Morany“ seznámení netradiční cestou s tradicemi

Ekologické exkurze, brigády:

- sběr kaštanů a žaludů
- úklid školní zahrady
- projektové dny v lese, na zahradě
- spolupráce se Střediskem volného času (SVČ), seznamování s přírodními zákonitostmi

Výlety zaměřené na EVVO:

- výlet školním autobusem do CHKO České středohoří
- výlet pod kopec Sedlo

Podmínky pro EVVO v MŠ:

- velký areál školní zahrady
- školní hřiště v blízkosti MŠ
- liběšický les
- spolupráce s myslivci, zemědělským družstvem
- výukový materiál a pomůcky EV
- spolupráce s ekologickou sítí mateřských školy „MRKVIČKA“

Metody a formy práce:

- vycházky, výlety
- projektové dny v MŠ /součást průřezových témat ŠVP a integrovaných bloků/
- didaktické a polytechnické hry
- praktické činnosti, pokusy
- seznamování s technologií /vzdělávací nabídka na PC, u interaktivní tabule.../
- výtvarné aktivity /fotodokumentace, portfolia/

Dlouhodobé projekty:

- nákup ekologicky šetrných výrobků
- nákup školních potřeb z recyklovaných výrobků
- pokračování v šetření energiemi (plyn, voda, elektřina)
- pokračování v třídění odpadu
- hry s tříděným a recyklovaným materiálem
- celoroční projektové dny, týdny k ročním obdobím a tématům EV /EKO olympiáda/
- vysazování květin do truhlíků, výsev semen do květináčů
- vybavení školy potřebnými pomůckami pro EV /potřebná literatura, výukový program na interaktivní tabuli/
- DVVP v oblasti EVVO
- spolupráce s místními organizacemi /hasiči, myslivecký sbor, zemědělské družstvo.../ a s rodiči v oblastech EV /účast na akcích školy, sběr přírodnin dle měsíčního plánu/
- účast na Dnu Země /výtvarné a vědomostní soutěže/
- sběr novinového papíru, plastu, elektroniky...
- vybudování EKO koutů v prostorách MŠ a zahrady /učební altán, hmatový chodník, motýlí loučka, blátivé jámy, archeo pískoviště, bylinková zahrádka... /
- osvětová činnost MŠ v oblastech EVVO /besedy, informační letáky, EKO panel v MŠ

Návrhy k využití ekologicky významných dnů během školního roku:

- 22. září** - Den bez aut
- 4. říjen** - Světový den zvířat
- 10. říjen** - Světový den duševního zdraví
- 20. říjen** - Den stromů
- 22. březen** - Světový den vody
- 23. březen** - Světový den meteorologie
- 1. duben** - Mezinárodní den ptactva
- 7. duben** - Světový den zdraví
- 22. duben** - Den Země
- 3. květen** - Den slunce
- 5. červen** - Světový den životního prostředí

Harmonogram akcí EVVO pro školní rok 2022/2023 :

Mateřská škola pracuje podle nového ŠVP pro předškolní vzdělávání s názvem „Rok na Zemi“ s programem Začít spolu, rozděleného do tematických celků podle ročního období, Roční plán EVVO obsahuje výčet konkrétních činností, jejichž prostřednictvím naplňujeme environmentální vzdělávání v naší školce.

Podzim aneb „DUHOVÝ SVĚT NA PODZIM“

- Adaptace na nové prostředí školky a na pravidelný režim dne. Seznámení dětí s prostorem třídy a ostatními prostory v budově, se školní zahradou a okolím školky. Probouzení dětské zvědavosti, touhy všimnout si dění kolem sebe.
- Společná tvorba třídních pravidel, diskutování o jejich významu. Důraz na pravidla jako je bezpečné chování, spolupodílení se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě, budování přátelských vztahů, prosociálního chování, ochranu přírody (rostlin i živočichů), šetření zdrojů energie apod.
- Přírodovědné a polytechnické vzdělávání dětí metodou Tvořivá hra, seznámení dětí s přírodními materiály a jejich vlastnostmi. Postupné seznamování dětí s používáním řemeslných nástrojů.
- Vnímání podzimních krás a barev, rozvoj estetického citění a prožívání.
- Výtvarné tvoření s přírodninami, rostlinami, stromy, jejich plody. Vnímání přírody všemi smysly. Hraní her v přírodě, sběr přírodnin, použití přírodnin ke stavění domečků, použití přírodnin k výtvarnému tvoření ve školce a k tvořivým hrám.
- Vedení dětí ke zdravému stravování – ochutnávání nových jídel, pravidelnost ve stravování, získávání návyků u stolování ve společnosti třídy.
- Workshop pro děti o přípravě zdravých svačinek – sušení ovoce
- Zaměření na bezpečnost při pobytu venku – učení pravidel bezpečného přecházení přes silnici, dopravní hřiště.
- Pozorování přírody, proměn počasí na podzim, proměn stromů a rostlin, pozorování ptáků a zvířat. Zaměření pozornosti na konkrétní strom a pozorování jeho vývoje během celého roku.
- Uspořádání projektového dne „Dary Země – Jablíčkování“ – poznávání podzimních plodů stromů i rostlin na poli a v zahradce. Procházka v přírodě, vnímání a poznávání přírody všemi smysly. „Výprava do pohádkového lesa po stopách Duhového sluníčka“

- Uspořádání projektového dne - „Máme rádi zvířátka“ - vzdělávání o zvířatech, seznámení dětí s rozmanitostí druhů a zajímavostmi z jejich života k Mezinárodnímu Dni Zvířat.
- Seznámení s tradicemi a svátky – dušičky, halloween. • Sběr přírodnin a odpadových materiálů k tvořivým hrám dětí.
- Ekodivadlo – O jabloních a sadařích s ukázkou různých odrůd jabloní a jablečných produktů. Moštování jablek, krouhání a sušení křížal.
- Úklid školní zahrady - shrabování listí, sběr odpadků

Zima aneb „DUHOVÝ SVĚT V ZIMĚ“

- Pozorování přírody, proměn počasí s příchodem zimy, proměn stromů a rostlin, pozorování ptáků a zvířat v zimním období. Učíme se také o zimních spáčích.
- Zaměření na oslavy tradic a svátků – advent, Mikuláš, Vánoce, Tříkrálový průvod.
- Seznámení s tradicemi a svátky – věnců vití – tvořivé dílničky pro děti a rodiče, zapojení se do života obce.
- Pečení tradičního vánočního cukroví, vánoční tradice a zvyky.
- Posilování mezigeneračních vztahů – setkání dětí, rodičů a prarodičů ve školce, vánoční tvořivé dílničky pro děti a rodiče.
- Nadílka od Ježíška – vedení dětí ke vnímání hodnot, sdílení, úcty a šetrnému zacházení s věcmi.
- Vnímání estetických hodnot – zhlédnutí divadelního představení „Honza v pekle“ - vnímání toho, co jsou skutečné hodnoty.
- Vedení dětí k úctě k práci druhých a seznámení dětí s historickým prožitkem – návštěva Podřípského betlému – ručně vyřezávaný betlém s přednáškou narození Ježíška
- Zapojení školky do života obce při rozsvícení vánočního stromu.
- Vánoční tvoření ozdobíček.
- Seznamování dětí s evolucí, vybranými základy dějin, návštěva History Parku a vzdělávacího programu „Malý archeolog“.
- Návštěva knihovny v Liběšicích – práce s knihou a příběhem s ekologickou tematikou
- Seznámení s tradicemi a svátky – oslava Masopustu, výroba kostýmů.
- Prevence zdraví po celý rok – seznamování dětí se zimními sporty, uspořádání zimní olympiády. Beseda jak předcházet nemocem - práce s encyklopedií
- Přírodovědné a polytechnické vzdělávání dětí metodou Tvořivá hra, používání pracovních nástrojů, seznamování se s pracovními postupy při ručních pracích.
- Výroba krmítka pro ptáčky a pravidelné doplňování semínek.
- Seznamování dětí s kulturou jiných národů – setkání s hudebníky z Konga - bubnování, vnímání rytmu, hudby, přírodních nástrojů.

Jaro aneb „DUHOVÝ SVĚT NA JAŘE“

- Pozorování přírody na jaře, zaměření na stromy, květy, rostliny, zvířata, mláďata, hmyz. Seznámení dětí s názvy některých rostlin, vytvoření herbáře.
- Procházka k rybníku - rozloučení se zimou, přivítání jara. Vynášení Morany.
- Vedení dětí k úctě ke všem živočichům včetně hmyzu – seznamování dětí s jejich úlohou v přírodě.
- Seznamování dětí s planetou Zemí, s její přírodní rozmanitostí.
- Projektový den – „Živly kolem nás“ - seznámení dětí se silou přírody a čtyřmi živly. Získání základů ekologického povědomí a povědomí o přírodních souvislostech. Experimentování s fyzikálními jevy.
- Světový den vody – povídání o důležitosti vody pro život a přírodu, o šetření zdrojů.

- Přiblížení dětem nejvýznamnějších globálních problémů, projektový den „Den Země“.
- Seznámení dětí s významem třídění odpadů, recyklací. Sběr a využití odpadových materiálů k výtvarným činnostem a k pohybovým hrám.
- Návštěva farmy Držovice – děti se seznámí s životem ovcí a koz, mláďat a výrobou jejich sýrů
- Zhlédnutí hudebně divadelního představení „O pejskovi a Kočičce“
- Přírodovědné a polytechnické vzdělávání dětí metodou Tvořivá hra, kreativní tvoření na zadané téma.
- Seznamování s tradicemi Velikonoc a jejich oslava, zapojení školky do života obce při velikonočním tvoření, velikonoční hon na vajíčka.
- Velikonoční tvoření dětí ve školce.
- Vysazení okrasných květin nebo bylinek do květináčů na školní zahrádce.
- Seznámení dětí s tradicí Čarodějnic, provádění čarodějnických pokusů, děti získají základní povědomí o vybraných fyzikálních a chemických zákonitostech, vyzkouší si provést jednoduché a bezpečné pokusy.
- Setkání dětí a rodičů při opékání špekáčků, pěstování dobré nálady.
- Upevňování rodinných a mezigeneračních vztahů v rámci tématu „V kruhu blízkých“ a na besídce ke Dni rodin. Ruční výroba přáníček a dárků pro rodiče ke Dni matek a ke Dni otců.
- Během tématu dopravní výchova se děti seznámí s problematikou znečišťování ovzduší a šetrnými variantami k tradičním dopravním prostředkům; seznámení se s pravidly bezpečného pohybu venku a na silnici v rámci procházek po okolí
- Exkurze, prevence a ochrana zdraví a bezpečnosti - beseda pro děti s hasiči a policisty (dle možnosti)

Léto aneb „DUHOVÝ SVĚT V LÉTĚ“

- Seznamování dětí s letní přírodou – pozorování změn v přírodě, rostlin, stromů, zvířat a jejich mláďat, ale také hmyzu – seznamování dětí s úlohou hmyzu v přírodě.
- Oslava dne dětí, zahradní slavnost – slavnostní rozloučení s předškoláky s návštěvou Balónkové Evičky.
- Letní slunovrat - oslava prvního letního dne a zároveň nejdelšího dne v roce.
- Noc ve školce – získávání společných pozitivních zážitků s přáteli a učitelkami.
- Přírodovědné a polytechnické vzdělávání dětí metodou Tvořivá hra.
- Důraz na relaxaci, příjemnou atmosféru ve školce.
- Sportování se Sokolem.
- Trávení maxima času venku na čerstvém vzduchu, výlety po okolí.
- Seznamování dětí se zvířátky - výlet do ZOO Děčín
- Eko hudební představení Myšky Elišky – vnímání hudby, rytmu a dramatizace. Získání povědomí o přírodě a vývojového stádia hmyzu

Evaluace plánu EVVO:

- průběžně během roku /zpracovatelem a týmem pedagogických pracovníc/
- závěrečné hodnocení /plusy, mínusy, doporučení/

Výše uvedený plán je v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, ze dne 27. října 2008 a úzce souvisí s úkoly a záměry ŠVP PV MŠ Liběšice Sluníčko, okr. Litoměřice.

Zpracovala 30. srpna 2022

Bc. Renáta Šindelářová, vedoucí MŠ

.....